

nordlys puls

TIRSDAG 7. SEPTEMBER 2010

Topptur og friluftsliv ble kombinert med dyster krigshistorie, da veisjef Torbjørn Naimak guidet sitt følge opp Bollmannsveien i Storfjord. **SIDE 46-47**

Foto: Bjørn André Enoksen

Krigs- stien

Tett høstprogram

Foto: Tove Myhre

BIBLIOTEKET: Synnøve Braustad, Ingrid Kongsvik, Paul Henrik Kjel-land og Stine Fjeldsøe. **SIDE 42**

TROMSØ KAMMERORKESTER
med **Henning Kraggerud**

OLE BULL
200 - årsjubileum
Fredag 10. september, kl. 19.00
Verdensteatret

Billetter kr 250,- / 200,-
Kan kjøpes på WWW.TROMSOKAMMERORKESTER.NO

17.09 Gjestespill med Mats Rondin
24.09 Terje Tønnesen gjester Tromsø
30.09 Schumannfest

GENVALSPONOR
SpareBank
NORD-NORGE

TOPPER TIL TOPPS

– **Bollmannsveien er en tursti med fantastisk utsikt over Storfjorden og Skibotn, samtidig er den et viktig krigsminnesmerke, sier veisjef Torbjørn Naimak om sitt bidrag til «Med topper til topps».**

Tekst og foto: Bjørn A. Enoksen
nyheter@nordlys.no

Det er søndagsformiddag på en rasteplass utenfor Skibotn. Et lett skydekke ligger over Storfjorden, men lar alle de opp til 1500 meter høye toppene rundt fjorden være synlige. Temperaturen er behagelig høstlig og gjør turværet perfekt. Et tjuetall mennesker har møtt opp for å følge Torbjørn Naimak oppover den fem kilometer lange Bollmannsveien som slutter ved en rekonstruert bunkers 550 meter over Skibotn. Blant de framfote er en minibus med medlemmer Rett Opp, en undergruppe for syns- og bevegelseshemmede i Tromsøklatreklubb.

Krigssti

Før start forteller Torbjørn Naimak at Bollmannsveien har navnet sitt fra den tyske offiseren som ledet byggingen av forsvarsverk både i Nord-Norge og Nord-Finland, om hvordan den på motsatt side av Storfjorden kalles Russeveien, mens andre igjen kjenner den som Blodveien etter alle ofrene den krevde under byggingen høsten og vinteren 1944 – 1945.

Bunkersanleggene under Falsnestoppen var en del av Lyngelinja, eller Festung Lyngen, hvor den tyske hæren under andre verdenskrig hadde tenkt å stoppe russerne etter å ha blitt presset bakover fra en front som på det østligste var inne på sovjetisk territorium. Men freden brøt altså løs før stillingene ble brukt i kamp, opplyser veisjefen.

Bollmannsveien starter ved E6,

noen hundre meter fra rasteplassen. I hine dager kunne militærkjøretøy frakte folk og utstyr helt opp til Storaksla, nærmere 300 meter over havet. Nå er Bollmannsveien en relativt smal sti mellom bjørkeris og andre vekster. I det nedre partiet ligger store steiner som snøskred har tatt med seg, og gjør ruta som ellers er lett å gå, utilgjengelig for folk som ikke er sprek til beins.

Blinde Kjell Riise blir ledet oppover stien. Med instruksjoner om steiner og ting å se opp for kommer han seg vel forbi de vanskeligste partiene og fram til lunsjpausen der militærveien går over til en snirklete, og betydelig brattere sti i det tregrensa nås. Herfra er stien stort sett slik den var da hester og muldyr under krigen tok siste etappe av forsyningslinja til øverste post.

Utryddelsesleir

Magnar Ryeng bistår Naimak med historiefortelling underveis. Han var tidligere kultursjef i Storfjord og ledet i 1995 arbeidet med å reparere veien og tilrettelegge den som tursti. I alt seks skilt langs ruta forteller om krigshistorien knyttet til veien. Torbjørn Karlens som ble født to år før krigsutbruddet, husker de utsultede, russiske krigsfangene i fangeleirene som fantes flere steder i Storfjord, og hvordan han pleide å lure mat til fangene.

– Her har menn i sin beste alder fått ødelagt og mistet sine liv, sier han stille på vei oppover fjellet.

Av 350 russiske, jugoslaviske og polske krigsfanger som ble satt til å bygge veien, fikk bare atten oppleve freden. De som ikke omkom under arbeidet, ble henrettet i utryddelsesleirer som ble oppført i Storfjord mot slutten av krigen, forteller Ryeng.

På turen oppover har Storfjorden vært synlig i all sin prakt på vei ut mot Arnøya og Ishavet. Plutselig passerer en kam og en like storslått Skibotndal åpenbarer seg. Noen hundre meter seinere er målet nådd, en trang militærpost, akkurat stor nok til å gi plass til fire sovende og fire våkne soldater.

Det var en anstrengende tur, men jeg har i flere år planlagt å ta den, og nå er jeg her, sier Roger Riise.

KAFFE-SERVERING: Veisjef Torbjørn Naimak guidet nylig opp Bollmannsveien i Storfjord og bydde på varm kaffe underveis.

Med veisjefen på gammel krigssti

PAUSEPlass: Storaksla er naturlig stoppested på turen.

HISTORIEFORTELLER: Magnar Ryeng bidro med krigshistorie fra Storfjorden.

FJELLYLLE: En rekonstruert bunkers i fjellsida over Skibotn er endepunkt for Bollmannsveien.

TIL TOPPS: Roger Riise og Monika Solstad fra klatregruppa Rett Opp var med Torbjørn Naimak til topps.

PÅ TUR: Et tjuetalls turgåere ble med Torbjørn Naimak på tur i Storfjorden.